

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๑๐๐/

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส9012
วันที่ : ๘6061/56
วันที่ : 29 เม.ย. 56 เวลา : 10:05

กท. 2/62
วันที่ 29 เม.ย.
กส. 11.10.56

๒๕ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง การขยายขอบเขตความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มเติม ๓ ประเทศ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน
(องค์การมหาชน) (สพพ.)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ข้อมูลการให้ความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการแก่ประเทศเพื่อนบ้านของ สพพ.
๒. ข้อมูลสาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา ราชอาณาจักรภูฏาน และสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต

ด้วยกระทรวงการคลัง โดยสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน
(องค์การมหาชน) (สพพ.) ขอเสนอเรื่อง การขยายขอบเขตความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน
เพิ่มเติม ๓ ประเทศ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องดังกล่าวจะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา
ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑)
รวมทั้งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน
(องค์การมหาชน) (สพพ.) พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๓ การขยายขอบเขตความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศ
เพื่อนบ้านของ สพพ. ไปยังประเทศอื่นๆ เพิ่มเติมต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาเรื่องที่เสนอ

ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศ
เพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) (สพพ.) พ.ศ. ๒๕๔๘ สพพ. มีภารกิจในการร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับ
ประเทศเพื่อนบ้าน โดยการให้ความช่วยเหลือทางการเงินและทางวิชาการแก่ ๔ ประเทศ ได้แก่
ราชอาณาจักรกัมพูชา (กัมพูชา) สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ (เมียนมาร์) สาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว (สปป.ลาว) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (เวียดนาม) เพื่อสร้างความสัมพันธ์และขยายตัว
ทางการค้าการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

๑.๒ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

โดยนโยบายด้านการต่างประเทศของรัฐบาลต้องการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับ
ประเทศเพื่อนบ้าน และขยายการค้าและการลงทุนของเอกชนไทยไปยังประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มขึ้น จึงได้ใช้
นโยบายการร่วมมือการพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านโดยการให้ความช่วยเหลือทางการเงินและ

ทางวิชาการเป็นกลไกในการขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว ผ่านทาง สพพ. ซึ่งตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน สพพ. ได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการแก่ประเทศเพื่อนบ้าน คิดเป็นวงเงินรวมทั้งสิ้น ๑๐,๗๒๘.๖๙ ล้านบาท แบ่งเป็น การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน จำนวน ๑๐,๕๔๗.๘๐ ล้านบาท และการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ ทั้งด้านการจัดเตรียมโครงการและการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๑๘๐.๘๙ ล้านบาท โดยมีสัดส่วนการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ๑) สปป.ลาว จำนวน ๑๔ โครงการ คิดเป็นเงิน ๘,๑๐๗.๑๐ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๖.๘๖ ของวงเงินความช่วยเหลือทางการเงินทั้งหมด
- ๒) ประเทศกัมพูชา จำนวน ๒ โครงการ คิดเป็นเงิน ๒,๑๖๗.๘๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๕๕ ของวงเงินความช่วยเหลือทางการเงินทั้งหมด
- ๓) ประเทศเมียนมาร์ จำนวน ๑ โครงการ คิดเป็นเงิน ๑๒๒.๙๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๗ ของวงเงินความช่วยเหลือทางการเงินทั้งหมด
- ๔) ประเทศเวียดนาม จำนวน ๑ โครงการ คิดเป็นเงิน ๑๕๐.๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๒ ของวงเงินความช่วยเหลือทางการเงินทั้งหมด

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

โดยที่การร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยการให้ความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการเป็นกลไกที่สร้างประโยชน์ในการขยายตัวทางด้านการค้าการลงทุนของภาคเอกชนไทยไปยังประเทศเพื่อนบ้าน และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งเป็นการยกระดับมาตรฐานการดำรงชีวิตของประชาชนในประเทศเพื่อนบ้านให้สูงขึ้น ประกอบกับการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ๔ ประเทศ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งที่กล่าวในข้างต้น ได้มีข้อจำกัดและอุปสรรคหลายประการ เช่น นโยบายการกระจายความช่วยเหลือให้ครอบคลุมและเท่าเทียมกันทั้ง ๔ ประเทศที่กล่าว เพื่อกระจายความเสี่ยงที่ให้เงินกู้ยืมไม่สามารถกระทำได้เนื่องจากโครงการและวงเงินส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ ๖๐ เป็นเงินกู้ให้แก่ สปป.ลาว และเป็นโครงการที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคมนาคมขนส่ง ส่วนการให้เงินกู้แก่กัมพูชามีสัดส่วนน้อยมาก เนื่องจากปัญหาการขัดแย้งระหว่างประเทศไทยและประเทศกัมพูชาซึ่งมีอยู่เป็นระยะๆ จึงทำให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจทั้งสองประเทศหยุดชะงักตามไปด้วย อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันมีการเตรียมพร้อมสำหรับการช่วยเหลืออยู่ ๒ โครงการ คือ โครงการพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรสตึงบตและถนนเชื่อมโยงไปยังถนนหมายเลข ๕ และโครงการยกระดับเส้นทาง Southern Coastal Economic Corridor สำหรับประเทศเวียดนามมีความต้องการความช่วยเหลือทางการเงินมาก แต่เนื่องจากสถานะเศรษฐกิจของประเทศเวียดนามมีการขยายตัวดี และสามารถติดต่อประสานงานรับความช่วยเหลือจากองค์กรระหว่างประเทศและประเทศพัฒนาต่างๆ ในรูปทวิภาคีได้ โดยปัจจุบันมีการเตรียมความพร้อมของโครงการที่จะร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจอยู่จำนวน ๒ โครงการ คือ โครงการปรับปรุงโรงพยาบาลสตรีที่เมือง Than Hoa และโครงการป้องกันน้ำท่วมที่ Tan Thuan เมืองโฮจิมินห์ ส่วนเมียนมาร์การร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจโครงการต่างๆ ยังไม่ชัดเจน เนื่องจากการเปิดประเทศของรัฐบาลเมียนมาร์ได้มีองค์กรระหว่างประเทศและประเทศพัฒนาแล้วยื่นข้อเสนอมหาความช่วยเหลือแก่รัฐบาลเมียนมาร์เป็นจำนวนมาก ดังนั้น รัฐบาลเมียนมาร์จึงสงวนท่าที โดยเบื้องต้นได้เสนอขอรับความช่วยเหลือจาก สพพ. ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมระหว่างไทย-เมียนมาร์-อินเดีย ช่วงกอกะเร็ก-เมะล่าย-ผาอัน และการก่อสร้างระบบไฟฟ้าและสายส่งในเมืองย่างกุ้ง

ในการนี้ กระทรวงการคลัง โดย สพพ. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่ประเทศศรีลังกาและประเทศภูฏานได้แสดงความสนใจที่จะร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศไทยในโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เช่น ถนน ระบบประปา และโครงการปรับปรุงระบบข้อมูลภูมิสารสนเทศพื้นฐาน นอกจากนี้ประเทศติมอร์-เลสเต ซึ่งเป็นประเทศเกิดใหม่ และแสดงความสนใจที่จะเป็นสมาชิกของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations: ASEAN) ดังนั้น จึงเห็นสมควรขยายขอบเขตความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มขึ้น ๓ ประเทศดังที่กล่าวข้างต้น เพื่อเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์และขยายขอบเขตทางการค้าการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศศรีลังกา ประเทศภูฏาน และประเทศติมอร์-เลสเต ให้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งประเทศทั้ง ๓ ดังกล่าวนี้อาจมีสถานะและศักยภาพทางเศรษฐกิจ สรุปลงได้โดยสังเขป ดังต่อไปนี้

๒.๑ ประเทศศรีลังกา: ภายหลังสถานการณ์ภายในประเทศศรีลังกาสงบลงเมื่อปี ๒๕๕๒ ทำให้ศรีลังกามีเสถียรภาพและความมั่นคงมากขึ้น และมีแผนพัฒนาประเทศภายใต้หลักการ Mahinda Chintana ระยะ ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๙) โดยมีรายละเอียดข้อมูลทางเศรษฐกิจ สรุปลงได้ดังนี้

๒.๑.๑ ข้อมูลทางสถิติที่สำคัญของศรีลังกา สรุปลงได้ดังนี้

(๑) ประชากร	๒๑ ล้านคน (๒๕๕๒)
(๒) รายได้ต่อหัว	๑,๙๙๐ เหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)
(๓) GDP	๙๖.๖๐ พันล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)
(๔) มูลค่าการค้า	๑๔,๑๕๐.๙๒ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)
- มูลค่าการส่งออก	๖.๙๘ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)
(สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ เสื้อผ้าสำเร็จรูปและสิ่งทอ ชา ผลิตภัณฑ์ยางพารา อัญมณีและเครื่องประดับ และผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม)	
- มูลค่าการนำเข้า	๑๔,๑๔๔ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)
(สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ สิ่งทอ แร่ธาตุ น้ำมัน อาหาร และเครื่องจักรกล)	
(๕) มูลค่าการค้าไทย-ศรีลังกา	๓๘๙.๘๖ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)
- มูลค่าการส่งออก	๓๒๘.๓๔ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)
(สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ปูนซีเมนต์ ผ้าผืน ปลาแห้ง เม็ดพลาสติก และน้ำตาลทราย)	
- มูลค่าการนำเข้า	๖๑.๕๒ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)
(สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ อัญมณี เงิน ทองคำ ผลิตภัณฑ์โลหะ ผ้าผืน และเสื้อผ้าสำเร็จรูป)	
(๖) หนี้ต่างประเทศ	๑๖.๗๘ พันล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)
(๗) เงินทุนสำรองระหว่างประเทศ	๕,๐๙๗ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)
(๘) Debt Service Ratio	ร้อยละ ๑๑.๗๐ (๒๕๕๑)

๒.๑.๒ ความสัมพันธ์ด้านการค้า

ด้านการลงทุน ไทยลงทุนในประเทศศรีลังกาไม่มากนักทั้งสองประเทศมีโอกาสนในการขยายการค้าและการลงทุนระหว่างกัน โดยเฉพาะเมื่อสถานการณ์ภายในศรีลังกาได้เริ่มกลับมามีเสถียรภาพ ทั้งนี้ ศรีลังกาเป็นประเทศที่มีปัจจัยเอื้ออำนวยต่อการดึงดูดการค้าและการลงทุนต่างชาติ ทั้งนี้

สาขาความร่วมมือที่มีศักยภาพระหว่างสองฝ่าย ได้แก่ อุตสาหกรรมที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต อุตสาหกรรมเพชรพลอยและอัญมณี และการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค เป็นต้น

๒.๑.๓ การท่องเที่ยว

ประเทศไทยและประเทศศรีลังกาเห็นพ้องกันที่จะส่งเสริมความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างกัน โดยเฉพาะการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยเป็นในลักษณะ Combined Destination นอกจากนี้ ประเทศไทยยังให้ความร่วมมือแก่ประเทศศรีลังกาในการฝึกอบรมบุคลากรและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในด้านการท่องเที่ยวด้วย ถือเป็นอีกมิติของความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยและประเทศศรีลังกา

๒.๑.๔ โอกาสของไทย

ขณะนี้ประเทศไทยมีโอกาทำธุรกิจทางการค้าในประเทศศรีลังกาสูง เนื่องจากประเทศพึ่งพิงอุตสาหกรรมและประเทศไม่สามารถผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคได้ในปริมาณมากเพียงพอ ทั้งนี้ สินค้าหลายชนิดในตลาดที่ศรีลังกาผลิตได้ในปริมาณที่ไม่เพียงพอกับความต้องการ รวมทั้งคุณภาพยังไม่ดีพอ ถ้าหากประเทศไทยสามารถผลิตสินค้าเหล่านี้ได้โดยมีคุณภาพดีพอ ประเทศไทยสามารถเจาะตลาดในประเทศนี้ได้ เช่น วัสดุก่อสร้าง กระเบื้องปูพื้นบ้าน อาคารและฝามนัง รวมทั้งวัสดุตกแต่งอาคารที่พักอาศัยและสำนักงานทั่วไป นอกจากนี้ ประเทศไทยมีโอกาสนลงทุนในด้านการก่อสร้างที่พักอาศัย สำนักงาน โรงแรม รวมทั้งการสร้างระบบสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น ทางด่วน และถนน เป็นต้น

ประเทศศรีลังกาเป็นประเทศที่มีปัจจัยเอื้ออำนวยต่อการดึงดูดการค้าและการลงทุนต่างชาติ ทั้งนี้ เนื่องจากอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศศรีลังกามีแนวโน้มสูงขึ้น (เศรษฐกิจของประเทศศรีลังกาเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๕-๖ ต่อปี) และประเทศศรีลังกามีนโยบายเปิดรับการลงทุนจากต่างประเทศ เพื่อฟื้นฟูและบูรณะประเทศจากปัญหาความไม่สงบภายในประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาทางด้านโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ นอกจากนี้ เมื่อกลางปี ๒๕๕๒ รัฐบาลศรีลังกาได้มีการนำคณะผู้แทนจาก BOI ศรีลังกาและภาคธุรกิจของประเทศศรีลังกาเยือนประเทศไทย เพื่อชักจูงให้นักธุรกิจไทยเข้าไปลงทุนในศรีลังกามากขึ้น โดยรัฐบาลศรีลังกาพร้อมให้ความช่วยเหลือด้านการอำนวยความสะดวกและให้มาตรการจูงใจในรูปแบบต่างๆ

รัฐบาลศรีลังกาและรัฐบาลไทยได้มีการติดต่อและประสานงานกันมาระดับหนึ่ง โดยผู้นำทั้งสองประเทศได้พบปะหารือถึงการสร้างความสัมพันธ์และการร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างสองประเทศ ในระหว่างการเข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ สมัยสามัญ ครั้งที่ ๖๕ และการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน-สหรัฐ ที่นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๖ กันยายน ๒๕๕๓ และรัฐบาลศรีลังกาได้ส่งคณะผู้แทนจาก BOI เดินทางมายังประเทศไทย เพื่อชักจูงให้นักธุรกิจไทยเข้าไปลงทุนในศรีลังกาเมื่อกลางปี ๒๕๕๒ โดยได้เปิดโอกาสให้บริษัทก่อสร้างไทยเข้าไปร่วมลงทุนกับบริษัทก่อสร้างท้องถิ่นของศรีลังกา รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒.๒ ประเทศภูฏาน: เป็นประเทศที่มีศักยภาพและมีความเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะพิจารณาขยายความร่วมมือไป เนื่องจากภูฏานมีการดำเนินนโยบายพัฒนา โดยอาศัยปรัชญา “ความสุขมวลรวมประชาชาติ” ซึ่งเน้นการพัฒนาในด้านต่างๆ อย่างสมดุล เพื่อให้ประชาชนมีความสุขและความพึงพอใจ ภายใต้แผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๖) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น โดยให้ความสำคัญกับการศึกษา สาธารณสุข การเกษตร โครงสร้างพื้นฐาน และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการขยายความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๒.๒.๑ ข้อมูลทางสถิติที่สำคัญของภูฏาน สรุปได้ดังนี้

(๑) ประชากร	๖๘๒,๓๒๑ คน (๒๕๕๒)
(๒) รายได้ต่อหัว	๒,๐๒๐ เหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)

(๓) GDP	๑,๒๖๙ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)
(๔) มูลค่าการค้า	๑,๐๑๔.๕๐ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๑)
- มูลค่าการส่งออก	๔๖๙.๐๐ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๑)
(สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ยิปซัม ไม้ซุง สินค้าตัดกรรม ซีเมนต์ ผลไม้ ไฟฟ้าจากพลังน้ำ อัญมณี และเครื่องเทศ)	
- มูลค่าการนำเข้า	๕๔๕.๕๐ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๑)
(สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น ธัญพืช เครื่องจักรและชิ้นส่วนรถบรรทุก ผ้า และข้าว)	
(๕) มูลค่าการค้าไทย-ภูฏาน	๗.๓๓ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)
- มูลค่าการส่งออก	๗.๒๒ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)
(สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เสื้อผ้าสำเร็จรูป)	
- มูลค่าการนำเข้า	๐.๑๑ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)
(สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ผัก ผลไม้ และของปรุงแต่งที่ทำจากผัก ผลไม้)	
(๖) หนี้ต่างประเทศ	๖๙๒.๔๔ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๑)
(๗) เงินทุนสำรองระหว่างประเทศ	๗๖๔.๘๐ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๑)
(๘) Debt Service Ratio	ร้อยละ ๙.๘๑ (๒๕๕๑)

๒.๒.๒ ความสัมพันธ์ด้านการค้า

ปัจจุบันยังไม่มีนักลงทุนไทยไปลงทุนในประเทศภูฏาน ประกอบกับประเทศไทย และประเทศภูฏานยังไม่มีความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนและความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนระหว่างกัน อย่างไรก็ตาม สินค้าของไทยได้รับความนิยมจากชาวภูฏานมาก โดยเฉพาะสินค้าอุปโภคบริโภค ข้าว และอุปกรณ์ไฟฟ้า แต่มีอุปสรรคด้านการขนส่ง และปริมาณสินค้าที่ต้องการ เนื่องจากพ่อค้าชาวภูฏานไม่ได้ต้องการสินค้าปริมาณมาก แต่ต้องการสินค้าที่หลากหลาย

๒.๒.๓ การท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเคยเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้ให้แก่ภูฏานเป็นอันดับหนึ่ง แต่ปัจจุบันภูฏานมีนโยบายจำกัดปริมาณนักท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นคุณภาพของนักท่องเที่ยวที่จะไม่สร้างปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อม และส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมดั้งเดิมของภูฏาน รวมทั้งประเทศไทยกับประเทศภูฏานยังไม่มี ความตกลงด้านการท่องเที่ยวระหว่างกัน และนักท่องเที่ยวจากภูฏานที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ยังมีปริมาณน้อย อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้เคยให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาบุคลากร ด้านการท่องเที่ยวแก่ภูฏาน

๒.๒.๔ โอกาสของไทย

โอกาสทางธุรกิจของไทย ได้แก่ การลงทุนด้านการก่อสร้างและการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ อาทิ ถนน และสาธารณูปโภคต่าง ๆ

ภูฏานเป็นประเทศที่มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างมั่นคง และมีดุลการชำระเงินดี แต่ยังคงพึ่งพิงเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก จึงนับเป็นโอกาสของไทยในการเข้าไปให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาในด้านต่างๆ เนื่องจากปัจจุบันภูฏานอยู่ระหว่างการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ โดยเป็นการดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งเน้นการพัฒนาประเทศโดยเน้นการเพิ่มปริมาณด้านการลงทุนจากต่างประเทศและการท่องเที่ยว โดยไม่ทำลายสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของประเทศ แม้ว่าในปัจจุบันไทย และภูฏานยังไม่มีการลงทุนระหว่างกัน แต่ภูฏานมีศักยภาพที่นักธุรกิจไทยสามารถไปลงทุนได้ในสาขา

การก่อสร้างและการท่องเที่ยว ประกอบกับกฎหมายเพิ่งเปิดประเทศและเริ่มมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจแบบสมัยใหม่ ประเทศภูฏานจึงยังต้องการโครงสร้างพื้นฐานอีกมาก อาทิ ถนน และสาธารณูปโภคต่างๆ ซึ่งไทยอาจสามารถเข้าไปร่วมพัฒนาด้านนี้ได้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒.๓ ประเทศติมอร์-เลสเต: เป็นประเทศเกิดใหม่ และมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศอย่างชัดเจน โดยเน้นการพัฒนาใน ๓ เรื่องหลัก คือ บริหารจัดการประเทศที่ดี การลดความยากจน และการพัฒนาในเรื่องความมั่นคงทางอาหาร ทั้งนี้ เนื่องจากประเทศอยู่ระหว่างการบูรณะและพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องขอรับความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจจากภายนอก แม้ว่าจะเริ่มมีการนำรายได้จากก๊าซธรรมชาติและน้ำมันซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักมาใช้ในการพัฒนาประเทศบ้างแล้วก็ตาม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๒.๓.๑ ข้อมูลทางสถิติที่สำคัญของติมอร์-เลสเต สรุปได้ ดังนี้

(๑) ประชากร	๑.๑๓ ล้านคน (๒๕๕๓)
(๒) รายได้ต่อหัว	๒,๔๖๐ เหรียญสหรัฐ (๒๕๕๑)
(๓) GDP	๒,๗๔๔ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๑)
(๔) มูลค่าการค้า	๓๑๗.๘๐ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๑)
- มูลค่าการส่งออก	๔๙.๒๐ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๑)
(สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ กาแฟ ไม้จันทน์ หินอ่อน และน้ำมัน)	
- มูลค่าการนำเข้า	๒๖๘.๖๐ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๑)
(สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันก๊าด และเครื่องจักร)	
(๕) มูลค่าการค้าไทย-ติมอร์-เลสเต	๖.๗๗ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)
- มูลค่าการส่งออก	๖.๗๒ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)
(สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว น้ำตาลทราย รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ยางพารา และเครื่องคอมพิวเตอร์)	
- มูลค่าการนำเข้า	๐.๐๕ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)
(สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ผ้าผืน เครื่องจักรใช้ในอุตสาหกรรม เครื่องมือวิทยาศาสตร์การแพทย์ และสิ่งพิมพ์)	
(๖) หนี้ต่างประเทศ	๑๖.๗๘ พันล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)
(๗) เงินทุนสำรองระหว่างประเทศ	๒๔๙.๙๓ ล้านเหรียญสหรัฐ (๒๕๕๒)

๒.๓.๒ ความสัมพันธ์ด้านการค้า

การลงทุนระหว่างไทยกับติมอร์-เลสเต ยังมีไม่มากนัก โดยยังไม่มีการลงทุนของติมอร์-เลสเตในไทย ในขณะที่ภาคเอกชนไทยไปลงทุนในธุรกิจด้านบริการในติมอร์-เลสเต เช่น ร้านอาหาร ๘ ร้าน และสปา ๓ ร้าน ทั้งนี้ ในช่วงการเยือนไทยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศติมอร์-เลสเต ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๒ รัฐบาลไทยและติมอร์-เลสเต เห็นควรส่งเสริมความร่วมมือด้านการลงทุน โดยนักธุรกิจไทยอาจสนใจการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ภาคการเงินการธนาคารและพลังงาน และพิจารณาตั้งโรงงานผลิตสินค้าในติมอร์-เลสเต และส่งกลับมาประเทศไทยหรือไปประเทศที่สามโดยใช้สิทธิพิเศษทางการค้าทางการค้าชาวติมอร์-เลสเตยังขาดทักษะในการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ประกอบกับในปัจจุบันมีอัตราผู้ว่างงานสูงประมาณร้อยละ ๘๐ ซึ่งในส่วนของนักธุรกิจไทยจำเป็นต้องศึกษาความเป็นไปได้ของระเบียบรวมถึงอุปสรรคดังกล่าวต่าง ๆ ข้างต้น เพื่อประกอบการพิจารณาถึงความเสี่ยงในการลงทุน และขณะนี้สินค้าส่วนใหญ่ในติมอร์-เลสเตนำเข้าจากออสเตรเลียเพื่อรองรับการบริโภคของคณะเจ้าหน้าที่จากสหประชาชาติและคณะทูต

๒.๓.๓ โอกาสของไทย

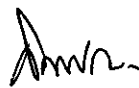
โอกาสทางธุรกิจของไทย ได้แก่ การลงทุนพัฒนาแหล่งพลังงานและก๊าซธรรมชาติ
ติมอร์-เลสเตมีการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ โดยมีการจัดระเบียบทางกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนชาวต่างชาติ และทำให้นักลงทุนจากภายนอกมั่นใจในการเข้าไปลงทุนในประเทศ
อย่างถาวร รัฐบาลติมอร์-เลสเต มีนโยบายสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ทั้งเส้นทาง
คมนาคม ถนน ท่าเรือ ระบบสาธารณูปโภค ไฟฟ้า และพร้อมที่จะลงทุนการพัฒนาแหล่งพลังงานและ
ก๊าซธรรมชาติด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งการเร่งรัดพัฒนาประเทศจะเป็นการเตรียมความพร้อม เสริมสร้าง
ศักยภาพและความสามารถของประเทศ เพื่อเป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพของอาเซียนในอนาคต ดังนั้น
ประเทศดังกล่าวจึงมีศักยภาพในการขยายตัวทางด้านการค้าและการลงทุนของผู้ประกอบการไทยในอนาคต

๓. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

มีมติเห็นชอบให้ สพพ. ขยายขอบเขตความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน
เพิ่มเติมอีก ๓ ประเทศ คือ ประเทศศรีลังกา ประเทศภูฏาน และประเทศติมอร์-เลสเต ทั้งนี้ เพื่อใช้นโยบาย
การให้ความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการเป็นกลไกและเครื่องมือในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี
และเพิ่มการขยายตัวทางด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านทั้ง ๓ ที่กล่าว
ซึ่งมาตรการดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยไปทำงานในต่างประเทศมากยิ่งขึ้น
อย่างไรก็ดี ความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจของ สพพ. ส่วนใหญ่จะเน้นอยู่ที่ประเทศเพื่อนบ้าน ๔ ประเทศ คือ
ประเทศกัมพูชา ประเทศเมียนมาร์ สปป.ลาว และประเทศเวียดนาม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ ขอให้โปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา
ให้ความเห็นชอบให้ขยายขอบเขตความร่วมมือเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของ สพพ. เพิ่มเติมไปยัง ๓ ประเทศ
คือ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา ราชอาณาจักรภูฏาน และสาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน)

สำนักนโยบายและแผน

โทร ๐๒ ๖๑๗ ๗๖๗๖ ต่อ ๒๐๐

โทรสาร ๐๒ ๖๑๗ ๗๖๘๔

Email hataitat@neda.or.th